

Gwybodaeth i Rieni

YSGOL MORFA NEFYN

Lôn yr Eglwys

Morfa Nefyn

Pwllheli

Gwynedd

LL53 6AR

01758 720 870

niawynwilliams3@gwynedd.gov.uk

PENNAETH: Ms Nia Wyn Williams

Gwefan yr ysgol : www.ysgolmorfa.com

Gweledigaeth yr ysgol

Pob plentyn gyda llais, yn hyderus ac yn hapus!

Annwyl Rieni, Gwarchodwyr,

Croeso i Ysgol Morfa Nefyn.

Diolch i chi am gymryd yr amser i ddarganfod a dysgu am ein hysgol. Gobeithiwn y bydd y llawlyfr hwn yn eich cynorthwyo i roi blas i chi o'r Ysgol a'r cyfleoedd yr ydym yn eu darparu ar gyfer eich plentyn.

Ysgol ar gyfer y Babanod a phlant hyd at Flwyddyn 3 yw Ysgol Morfa (plant 3-8 oed). Gobeithiwn y bydd y plant yn treulio blynyddoedd cyntaf eu haddysg mewn awyrgylch hapus a chartrefol gan ddatblygu'n addysgol a chymdeithasol.

Mae ein hadeilad ysgol a adeiladwyd yn 1982 yn ymgorffori un llawr sy'n abl iawn ar gyfer plant ag anawsterau corfforol. Mae'r adeilad modern hwn wedi ei addasu ar gyfer plant y Cyfnod Sylfaen. Rydym yn ffodus fod yr ysgol yn eistedd mewn tir sy'n darparu digon o gyfleoedd ar gyfer dysgu a chwaraeon awyr agored.

Ymdrechwn yn galed i wneud yn siwr eu bod yn cael amrywiaeth o brofiadau diddorol a pherthnasol mewn awyrgylch ddiogel a chyfeillgar er mwyn iddynt dyfu yn bersonau annibynnol a chyfrifol. Ymdrechwn i gynnal amgylchedd hapus sy'n meithrin plant bywiog, brwdfrydig a llawn diddordeb.

Mae'n bwysig ein bod ni fel athrawon yn cydweithio yn agos gyda chwi rieni er mwyn sicrhau yr addysg orau i'r plant. Mae yma yn Ysgol Morfa bolisi "drws agored" bob amser ac y mae croeso i chi wneud trefniadau i ymweld â'r ysgol.

Edrychwn ymlaen i gyd-weithio â chi er mwyn gwneud cyfnod eich plentyn yn Ysgol Morfa yn un hapus, diddorol a llwyddiannus.

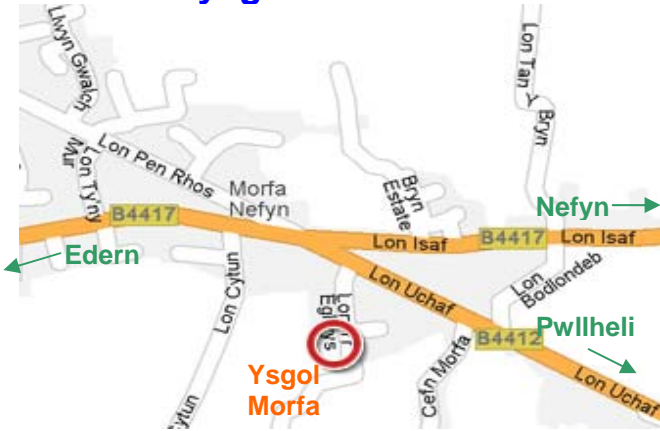
Yn gywir

Nia Wyn Williams

Nia Wyn Williams Pennaeth

Gwybodaeth Cyffredinol

Ble mae'r ysgol?

Statws

Ysgol Gynradd Sirol (Babanod a un blwyddyn lau). Mae'n ysgol ddyddiol, ddwyieithog, gydaddysgol.

Staff yr ysgol

Ceir yma restr o'r staff sy'n llunio ein tim cyfeillgar yn ysgol Morfa:

Blwyddyn 2 a Blwyddyn 3
Ms Nia Wyn Williams
(Pennaeth)

Blynyddoedd Meithrin,
Derbyn a Blwyddyn 1
Miss Nia Ferris

Athrawes cyflenwi ac Anghenion
Arbennig
Mrs Medwen Pari

Cymhorthydd dosbarth
Miss Elen Owen

Cymorthydd dosbarth
Miss Sioned E Jones

Cymorthydd dosbarth
Mrs Llinos Williams-Davies

Waeth beth fo eu teitl swydd, mae staff yr ysgol i gyd yn gweithio i sicrhau bod y disgyblion yn cael y profiadau gorau posib yn eu bywyd ysgol.

Y Corff Llywodraethu

Cadeirydd y Llywodraethwyr: Mrs Catrin Roberts

Is-gadeirydd: Mr Sion Gwynfryn Williams

Pennaeth: Ms Nia Wyn Williams

Cynrychiolwyr yr Awdurdod Addysg:

Mrs Catrin Jones

Miss Nerys Wyn Jones

Cyfethol/Cymunedol: Mr Stuart Pilkington

Mrs Sian Fôn Williams

Mr John A Thomas

Cynrhychiolwyr rhieni: Mrs Nia Humphreys

Mr Gwyn Pritchard

Mr Sion Gwynfryn Williams

Cynrhychiolwyr Cyngor Cymuned:

Mr John A Thomas

Cynrhychiolydd athrawon: Miss Nia Ferris

Clerc y Llywodraethwyr: Ms Nia Wyn Williams

Mae'r Corff Llywodraethu yn cynrhychioli'r cyhoedd gyda rhedeg yr ysgol. Daw Llywodraethwyr yr Ysgol â phersbectiau o fywyd cyffredin. Maent yn gweithio gyda'r staff a'r Awdurdod Lleol i gynorthwyo'r ysgol i ddarparu'r addysg orau posib ar gyfer yr holl blant a'r bobl ifanc. Mae gan y Llywodraethwyr gyfrifoldebau pwysig megis cyllideb yr ysgol, goruchwyllo'r Cwricwlwm a phenodi staff. Ceir atebolrwydd o'r naill du rhwng y llywodraethwyr, Pennaeth â'r tim arweiniol.

Byddant yn cyflwyno adroddiad blynyddol yn ystod Tymor yr Hydref i'r rhieni.

Pwy sydd yn helpu yn yr ysgol?

Cynorthwywraig amser cinio:

Miss Nia Wyn Williams

Goruchwyllo amser cinio:

Mrs Lona Wyn Thomas

/ Cynorthwywraig Clerigol:

Miss Sioned Ellen Jones

Gofalwraig a Glanhawraig:

Miss Nia Wyn Williams

Derbyniadau

Pryd gaiff fy mhlentyn ddechrau yn y Dosbarth Meithrin ac Addysg Lawn Amser?

Dosbarth Meithrin:

Os bydd eich plentyn yn 3 i 4 oed rhwng 1af o Fedi a 31ain o Awst yn y flwyddyn academaidd ac y byddech yn hoffi manteisio ar Addysg Feithrin rhan-amser, dylech gysylltu â'r

Pennaeth cyn gynted ag y bo modd. Bydd y Pennaeth yn cadw rhestr o ddisgyblion y mae eu rhieni wedi gofyn am le. Bydd y lle hwn yn arferol am 5 sesiwn yn y prynhawn rhwng 1:00 a 3:00. Bydd cymhorthydd yn derbyn y plant am 1:00 ac yna yn eu cludo at giât yr ysgol am 3:00 o'r gloch y prynhawn.

Addysg Lawn Amser

Derbynnir plant i'r ysgol yn llawn amser yn dilyn eu penblwydd yn bedair oed. Mae hysbysebion yn cael eu gosod fel arfer yn y wasg. Rhoddir blaenoriaeth i blant sy'n byw o fewn ardal dalgylch Ysgol Morfa. Mae'r AALL yn gyfrifol am ystyried ceisiadau o'r tu allan i'r dalgylch.

Cewch ollwng eich plentyn wrth giât yr ysgol neu wrth brif fynedfa'r ysgol lle bydd aelod o staff yn bresennol i oruchwylio y plant o 8:35 y bore. Bydd y plant yn cael eu hebrwng at giât yr ysgol am 3:00 y prynhawn gan yr athrawon. Rhyddheir plant yn unig pan fo'r athrawon yn gweld y rhiant neu'r gofalwr penodedig. Gofynnwn i chi anfon llythyr os yw unrhyw drefniadau cludiant/nôl yn wahanol i'r drefn arferol.

Trefn y diwrnod

Bore	8.45 – 10.30 10:30 – 10:40 (amser llefrith a ffrwythau) 10.40 – 11.00 (amser chwarae) 11.00 – 12.00
Cinio	12.00 – 1.00
Prynhawn	1.00 – 2.20 2.20 - 2.30 (amser chwarae) 2.30 – 3.00

Ni fydd plant Blwyddyn 3 yn cael amser chwarae prynhawn.

Oriau Dysgu:

Babanod	–	22.45 awr
lau	–	24 awr

Cymuned yr Ysgol

Mae ein cymuned ysgol wedi ei ffurfio o blant, rhieni, athrawon, staff cefnogi a Llywodraethwyr. Mae gan bawb eu rhan i chwarae a daw hyn â chyfrifoldebau arbennig gydag ef.

Plant

- Dod i'r ysgol gyda'u rhieni a'u cyfeillion
- Gwneud eu gorau bob amser ym mhopeth a wnant
- Dod yn annibynol mewn rheoli eu meddiannau eu hunain
- Deall a dilyn rhelodau
- Dilyn gweithdrefnau dosbarth
- Parchu'r staff

Rhieni

- Dod â'u plant i'r ysgol mewn pryd
- Sicrhau bod eu plentyn yn mynychu'r ysgol
- Anfon nodyn o eglurhad os yw'r plentyn wedi bod yn absennol
- Cefnogi eu plentyn drwy ddarllen gyda hwy a'u hannog i gwblhau unrhyw dasgau gwaith cartref
- Rhoi gwybod i'r ysgol am unrhyw bryderon y gall fod ganddynt am les eu plentyn
- Labelu holl eiddo eu plentyn.
- Sicrhau bod eu plentyn yn gwisgo ddillad addas ar gyfer gwersi Addysg Gofforol.

Credwn mewn:

"Ysbryd o gydweithredu a pharch"

Athrawon

- Bod yn gyfrifol am y plant rhwng 8:35 y.b a 3:00y.p.
- Gweithio'n agos gyda rhieni
- Darparu ansawdd uchaf o addysg bob amser.

Llywodraethwyr

- Cefnogi a chynorthwyo'r Pennaeth yng nghyfeiriad strategol yr ysgol.

Trefniadau dyddiol

- Cesglir arian cinio o £2.20 (£11.00) yr wythnos) ynghyd â £1 arian ffrwyth ar fore Llun yn unig.

(Mae'n hanfodol yr anfonir arian neu sieciau mewn amlen wedi ei nodi'n eglur gydag enw a dosbarth y plentyn.)

- Gofynnir am £2.00 tâl bws i fynd â'r plant i'r Ganolfan Hamdden i wersi nofio. Cewch dalu am y bws yn wythnosol neu dalu am y cwbl ar ddechrau'r tymor (£20.00 am ddeg gwers).
- Ni chaniateir fferins na chreision yn yr ysgol. Yr ydym yn annog y plant i fwyta ffrwythau ac am gôst o £1.00 yr wythnos. Mae'r plant yn cael dewis ffrwyth o'r siop ffrwythau yn ystod egwyl y bore.
- Bydd y plant yn cadw eu dillad i wisgo yn y gwersi Addysg Gorfforol mewn bagiau pwrpasol yn yr ysgol. Gofynnir i chi wneud yn siwr bod ganddynt grys 'T' a throwsus cwta. Yn ystod Tymor yr Haf mae gofyn iddynt gael pâr o esgidiau ysgafn er mwyn cael gwersi Gemau ar fuarth yr ysgol.
- Rydym yn annog y plant i brynu potel o ddŵr yn yr ysgol am gost o £1. Mae angen dod a'r botel i'r ysgol BOB DYDD a'i chludo adref i'w golchi.
- Mae plant dan bump oed a phlant Cyfnod Sylfaen yn cael llefrith am ddim. Os yw plant blwyddyn 3 yn dymuno, fe allent brynu llefrith yn yr ysgol am bris rhesymol o 10c y dydd. Fe gesglir yr arian bob hanner tymor.
- Byddwn yn eich llythyru ym mis Medi i ofyn am ganiatad y canlynol:
 - tynnu llun eich plentyn mewn gweithgareddau amrywiol yn yr ysgol
 - mynd ar deithiau o gwmpas y pentref.

Y Gymuned - Ysgol â'r Cartref

Mae'r ysgol hon yn credu bod partneriaeth hapus ac agored rhwng y cartref a'r ysgol yn holl bwysig. Gwahoddir rhieni i gymryd diddordeb bywiog yn addysg eu plant ac i feithrin cysylltiad iach rhwng yr ysgol a'r cartref.

Mae yna nifer o achlysuron y byddwn yn gwahodd rhieni iddynt ac mae nifer o weithgareddau cymdeithasol fel y gall rhieni ddod i adnabod yr ysgol a'r staff.

Gwahoddir rhieni i'r ysgol dair gwaith yn ystod y flwyddyn addysgol. Yn nhymor yr Hydref, trefnir apwyntiadau i rieni gyfarfod ag athrawes newydd eu plant, a thrafod targedau ar gyfer y flwyddyn. Bydd yr athrawes yn cael sgwrs ychwanegol gyda'r rhieni am Addysg yn y Cyfnod Sylfaen.

Yn ystod yr ail dymor, gwahoddir rhieni i 'Ddiwrnod Agored' i wyllo'u plentyn yn ei (h)amgylchedd ddosbarth a gweld eu gwaith. Yn ystod tymor yr Haf caiff rhieni y cyfle i drafod safon gwaith y plant gyda'r athrawes ddosbarth gan gyfeirio at ganlyniadau unrhyw broffion

safonedig a gynhaliwyd a thargedau newydd y plant.

Rydym yn gofyn yn aml am gefnogaeth rhieni i ddarparu cludiant i ddigwyddiadau lleol. Peidiwch a bod themlo'n annifyr os byddwn yn gofyn i wirfoddolwyr gwblhau gwiriad DBS – mae'n ofyniad cyfreithiol.

Rydym yn gwerthfawrogi eich cefnogaeth a'ch cydweithrediad yn fawr iawn.

Y Gymuned Ehangach

Rydym o bryd i'w gilydd yn cyflwyno casgliad ar ran yr ysgol i wahanol elusenau. Cynhelir Gwasanaeth Diolchgarwch yn yr Eglwys Gatholig, Eglwys Santes Fair neu yng Nghapel Moreia. Ar rai adegau arbennig o'r flwyddyn ymweld a chartrefi henoed y pentref.

Bydd y cyngerdd Nadolig a'r cyngerdd Gŵyl Ddewi yn cael ei gynnal yn y Clwb Golff neu Ganolfan y pentref. Amcanwn i baratoi disgyblion ar gyfer bywyd oedolion yn eu cymuned drwy feithrin ysbryd o gydweithredu a pharch tuag at ei gilydd a'r bobl o'u hamgylch.

Rydym yn darparu cyfleoedd i'r plant ddysgu yn eu hamgylchedd eu hunain, gan gynnig sesiynau mewn gweithgareddau awyr agored a manteisio ar gyfleoedd i ymchwilio traethau a manau gwyrdd gerllaw'r ysgol. Rydym yn trefnu ymweliadau'n rheolaidd i leoedd o ddiddordeb yn deithiau natur, orielau a busnesau lleol.

Rydym yn cynnal 'Clwb Brecwast' bob bore rhwng 8:00 – 8:30 yn ddi-dâl.

Yn ogystal, rydym yn cynnal 'Clwb amser Tê' yma yn yr ysgol bob prynhawn Mawrth a phrynhawn Iau. Clwb ar ôl ysgol yw'r clwb hwn lle bydd cyfle i'r plant fynychu'r clwb rhwng 3:00 – 5:00 y.p. i gymeryd rhan mewn gweithgareddau difyr. Mae'r gweithgareddau hyn yn cynnwys chwarae ar y 'nintendo wii', gwyllo DVD, peintio, coginio, gwneud gwaith Celf a Chrefft, chwarae pêl-droed, teithiau natur a.y.y.b.

Cost y sesiwn yw £5.50 am ddwy awr a bydd y plant yn cael lluniaeth ysgafn.

Cymdeithas Rieni a Ffrindiau yr ysgol

Mae'r Gymdeithas rieni yn trefnu nifer o weithgareddau yn ystod y flwyddyn er mwyn helpu yr ysgol i dalu am dripiâu ac adnoddau newydd i'r plant yn yr ysgol. Trefnir nosweithiau amrywiol fel Ffair Haf/Nadolig, teithiau cerdded, Ocsiwn Addewidion, Bingo, cyngerdd Gŵyl Ddewi a nosweithiau Cymdeithasol. Mae croeso cynnes i bawb ymuno yn y trefnu.

Credwn fod y Gymdeithas yn cyflawni'r isod:

- rhoi cyfle i rieni a staff gyfarfod er lles y plant a'r ysgol.
- bod yn gyfrwng i rieni newydd ddod i adnabod yr ysgol ac i ddod i adnabod eu gilydd yn well.
- codi arian ar gyfer yr ysgol er mwyn cyfoethogi adnoddau'r ysgol.
- i drefnu cyfarfodydd o ddiddordeb addysgol, diwylliannol neu gymdeithasol ar gyfer y rhieni, staff, disgyblion ar gymuned ehangach.
- I gefnogi gwaith y Pennaeth a'r Llywodraethwyr i sicrhau gwelliannau yn ôl yr angen. y Gymdeithas Rieni yn fuan ar ôl dechrau'r flwyddyn ysgol ym Mis Medi. Mae croeso

Cynhelir cyfarfod Blynnyddol y Gymdeithas Rieni yn fuan ar ôl dechrau'r flwyddyn ysgol ym mis Medi. Mae croeso i bo un ohonoch i fod yn aelodau o'r gymdeithas hon. Buasem yn hynod o ddiolchgar petaech yn cefnogi'r Gymdeithas yn ei hymdrechion a cheisio mynychu cymaint o gyfarfodydd ag y bo modd. Po fwyaf llwyddiannus y gall y gymdeithas hon fod, po fwyaf yr enillion i'r ysgol.

Mae'r Gymdeithas wedi cael cefnogaeth dda iawn gan rieni yn y gorffennol ac apelwn ar i bob rhiant newydd eu cefnogi.

Y swyddogion cyfredol yw:

Cadeiryddes - Miss Angharad Jones
 Trysoryddes - Mrs Nia Humphreys
 Ysgrifenyddes - Mrs Nia Wyn Williams

Codi tâl am weithgareddau

Rydym yn awyddus iawn i drefnu gweithgareddau diddorol i'r plant. Weithiau byddwn yn gofyn i rieni am gyfraniad tuag at daith neu ymweliad arbennig.

Ar hyn o bryd gofynnir am gyfraniad o £2.00 y pen i dalu am fws i fynd â'r plant i nofio i'r Ganolfan Hamdden unwaith yr wythnos. Ceisiwn ein gorau i gadw y costau yn rhesymol. Gallwch

dalw yn wythnosol neu dalu y cwbl ar ddechrau'r tymor.

Gwisg ysgol

Mae gan yr ysgol wisg ffurfiol. Disgwylir i'r plant ei gwisgo yn rheolaidd onid fod rheswm digonol dros beidio. Teimlir fod gwisg ysgol yn arwain at falchder yn yr ysgol ac ymdeimlad o berthyn iddi. A fyddech mor garedig â sicrhau bod enw eich plentyn wedi ei nodi'n eglur ar bob darn o ddillad.

Genethod	Bechgyn
Polo gwyrdd	Polo gwyrdd
Siwmpwr neu gardigan - glas tywyll	Siwmpwr - glas tywyll
Sgert drowsus neu glas tywyll	Trowsus bach/hir glas tywyll
Ffrog haf glas a gwyn	

Rydym yn awyddus i'r plant wisgo dillad Addysg Gorfforol ffurfiol :

- Crys chwys melyn
- Trowsus byr glas tywyll
- Bag glas

Bydd hyn yn gymorth pan fyddwn yn mynd i'r Ganolfan Hamdden ym Mhwlheli.

Gellir archebu'r wisg ysgol a gwisg Addysg Gorfforol trwy gysylltu â'r ysgol.

Mae'n bwysig bod y plant yn gwisgo esgidiau neu 'drainers' addas am eu traed.

Cyngor Ysgol

Trysoryddes

Ysgrifenydd

Cadeirydd

Is - gadeirydd

Dyma'r Cyngor Ysgol eleni. Mae'r cyngor ysgol yn bodoli i sicrhau bod y disgyblion yn gallu lleisio pryderon neu syniadau'n swyddogol. Mae'r Cyngor yn cynnwys plant hynaf yr ysgol-blwyddyn 3. Mae cynghorwyr ysgol yn cyfarfod o leiaf unwaith y tymor i drafod materion pwysig iddynt hwy eu hunain a'u cymheriaid. Mae gwelliannau'r gorffennol a wnaed yn dilyn ymyriad y cyngor ysgol, yn cynnwys cyflwyno siop ffrwythau, safle beiciau, rhwyd i'r pyst peldroed, ffrâm ddringo a threfnu wythnos cerdded i'r ysgol.

Polisi iaith

Mae'n rhaid i bob ysgol yn yr AALL ddilyn polisi iaith Gwynedd. Yma yn Ysgol Morfa y Gymraeg yw iaith y dosbarthiadau a gweinyddiad dydd i ddydd yr ysgol.

Yn y dosbarth Meithrin rhoddir sylfaen gadarn i bob plentyn yn y Gymraeg ar oedran cynnar-dyma'r amser gorau ar gyfer dysgu ieithoedd newydd, fel y dânt i gyrraedd y nôd o ddwyieithrwydd maes o law. Ym mlynnyddoedd 1 a 2 adeiladir ar y sylfaeni a osodwyd i'r Gymraeg drwy addysg fethrin, cadarnhau a datblygu mamiaith y plentyn o ddysgwyr Cymraeg ac ymestyn gafael y plentyn Cymraeg ar y Saesneg. Bydd y plant yn cael eu cyflwyno i'r iaith Saesneg yn ystod y tymor cyntaf ym mlwyddyn 2. Byddant yn ysgrifennu, darllen ac yn ymuno mewn gwaith llafar yn y ddwy iaith ym mlynnyddoedd 2 a 3 er mwyn eu darparu i fod rhugl yn y ddwy iaith erbyn diwedd Blwyddyn 6.

Os bydd plentyn o gartref di-Gymraeg yn dod i'r ysgol ym Mlwyddyn 3 bydd yn cael cyfle i fynychu yr uned iaith yn Llanybi am dymor er mwyn dysgu'r iaith.

Gwaith cartref

Credwn ei bod yn hanfodol i'r plant gael cyfleoedd i ddysgu gartref yn rheolaidd gyda'u rhieni. Bydd yr athrawes ddosbarth yn dewis llyfr i blant Blwyddyn 0 a Blwyddyn 1, dwy waith yr wythnos a bydd plant Blwyddyn 2 a 3 yn dewis llyfr addas dan oruchwyliaeth yr athrawes ac yn ei ddarllen gartref yn rheolaidd bob nos.

Gofynnir am gydweithrediad y rhieni i gymryd diddordeb yn y llyfrau a'u darllen efo'r plant. Gofynnir i chi fel rhiant gofnodi bod plant Blwyddyn 0 ac 1 wedi darllen, ond gofynnir i blant Blwyddyn 2 gofnodi eu hunain. Pan fydd eich plentyn yn cyrraedd Blwyddyn 3 gofynnir iddynt ysgrifennu am eu hoff lyfr yn ystod yr wythnos honno. Ambell waith gall athrawes ofyn i blentyn wneud gwaith ychwanegol, e.e. dysgu sillafu, tablau neu er mwyn goresgyn gwendid neu

ganolbwyntio ar agwedd benodol o waith. Ar adegau o'r fath, gobeithir y bydd y cartref yn cydweithredu'n llawn ac yn annog y plentyn i gyflawni'r gwaith.

Disgwylir i bob disgybl roi cynnig ar y tasgau hyd eithaf eu gallu.

Canlyniadau

Profir y disgyblion ar wahanol gyfnodau o'u hamser gyda ni i sicrhau eu bod yn datblygu fel y disgwylir a mesur cynnydd. Bydd plant BI 2 a 3 yn eistedd profion statudol yn flynyddol ym mis Mai pob blwyddyn mewn 'Darllen, Rhifedd Gweithdrefnol a Rhesymu rhifiadol'. Dyfernir sgoriau yn deillio o'r profion i'r disgyblion a bydd cofnod manwl o ganlyniad y profion yn cael eu gyrru i'r rhieni.

Addysg Rhyw

Mae Addysg Rhyw yn rhan o'r cwricwlwm yn Ysgol Morfa. Ymdrinnir â'r maes trwy gyfrwng y Cwricwlwm Gwyddoniaeth ac Addysg Bersonnol a Chymdeithasol lle mae disgwyl i'r plant feddu ar beth gwybodaeth ynghylch y prosesau atgenhedlu mewn mamaliaid a'r cylched bywyd dynol. Byddwn yn delio ag unrhyw gwestiynau a ofynnir gan blentyn yn senstif ac yn agored o ystyried yr amgylchiadau, y cyd-destun, oed ac aeddfedrwydd y plentyn.

Ymddygiad

Yn ysgol Morfa credwn fod safon uchel o ymddygiad ac ethos cadarnhaol yn anhepgor ar gyfer dysgu o ansawdd. Mae ein hystafelloedd dosbarth yn lleoedd prysur ac atyniadol. Mae'r mwyafrif o blant yn mwynhau dysgu, yn gweithio'n galed ac yn ymddwyn yn dda. Wrth gwrs o bryd i'w gilydd, mae plant yn gwneud y dewisiadau anghywir-mae'n rhan o broses ddysgu. Pan fo hyn yn digwydd rhodddwn i'r plentyn gymaint o gyfle ag y bo modd i ddysgu, o wneud penderfyniadau gwael i wella ymddygiad yn y dyfodol. Fodd bynnag rydym yn bendant yn ein dull pe bai disgyblion yn dod yn fwy difrifol o aflunyddol, ein bod yn credu mewn amddiffyn hawliau dysgu a diogelwch y mwyafrif. Mae gennym nifer o strategaethau yn eu lle i ddelio â disgyblion aflonyddol: rhybuddion a symud breintiau-dulliau Cynllun 'Webster Stratton' a pholisi ymddygiad yr ysgol.

Wrth greu awyrgylch ble mae pawb yn cael eu parchu a ble mae cwrteisi at eraill yn amlwg, mae'r ysgol yn hybu safon uchel o ymddygiad. Mae'n rhaid pwysleisio, fodd bynnag, ein bod yn falch iawn o ymddygiad **rhagorol** y disgyblion yn ysgol Morfa.

Gweithdrefnau Brys

Mewn argyfwng gall y bydd yn rhaid i'r Pennaeth gau'r ysgol. Gwneir unrhyw benderfyniad i gau ysgol i sicrhau lles a diogelwch disgyblion. Ni ryddheir umrhyw ddisgybl oni fo lle diogel iddo/i fynd. Rydym yn cynnal ymarfer tân ar y safle bob tymor i sicrhau ein bod yn gallu gwagio'r adeilad yn gyflym mewn sefyllfa o argyfwng. Pe bai ar ddisgybl angen triniaeth gan barafeddyg, byddwn bob amser yn ceisio cysylltu â'r rhieni ar y cyfle cyntaf posib. Petai'r plentyn angen mynd i'r ysbyty bydd aelod o staff yn mynd gydag ef/hi os na fydd y rhieni wedi cyrraedd ar y safle. Gweithredir asesiadau risg ar anheddau'r ysgol ac o flaen ymweliadau addysgol i leihau'r risg o ddamwain.

Damweiniau a Meddyginiaethau

Byddwn yn gofalu a chysuro unrhyw blentyn sy'n mynd yn sâl yn yr ysgol neu'n cael damwain. Os bydd yr athrawon

dosbarth yn ei ystyried yn angenrheidiol, byddwn yn cysylltu â chi ac yn gofyn i chi ddod i gasglu eich plentyn. Am y rheswm hwn mae'n hanfodol bod yr ysgol yn cael ei chadw'n wybodus pe bai eich manylion cyswllt yn newid. Cedwir cofnodion damweiniau mewn ffeil, ac anfonir slip damwain adref i esbonio'r hyn sydd wedi digwydd.

Mae'n bwysig iawn eich bod yn rhoi gwybod i'r ysgol os oes problem feddygol a allai effeithio ar eich plentyn tra bydd yn yr ysgol. e.e. asthma, alergedd, epilepsi.

Presenoldeb ac Absenoldeb

Mae pob diwrnod yn cyfri!

Mae'r gyfraith yn ei gwneud yn ofynnol i bob plentyn fod mewn addysg lawn amser erbyn dechrau'r tymor yn dilyn pumed pen-blwydd y plentyn. Mae gan yr ysgol ddyletswydd i sicrhau bod y disgyblion yn mynychu'n rheolaidd. Os nad yw plentyn yn bresennol ar gyfer sesiwn, cânt eu marcio'n absennol. Disgwylir i rieni gysylltu â'r ysgol cyn gynted ag y bo modd fel y gellir rhoi cyfrif am absenoldeb. Rhoddwn bwyslais mawr ar gael eglurhad am bob absenoldeb. Disgwylir i blentyn sydd wedi bod yn absennol ddod â llythyr

gan ei rieni yn rhoi eglurhad am ei absenoldeb neu ffonio yr ysgol. Bydd angen llythyr hefyd ar gyfer absenoldeb yn ystod y dydd e.e. apwyntiad gyda'r deintydd. Mae'r ysgol wedi darparu llyfryn er mwyn hwyluso hyn.

Mae'n rhaid i'r ysgol ddsbarthu absenoldebau fel a ganlyn:

1. "Absenoldeb Awdurodedig" – absenoldeb ble y ceir caniatad ar ei gyfer gan y rhieni a'r ysgol e.e plentyn wedi bod yn sal, rhieni wedi anfon llythyr o eglurhad i'r ysgol.
2. "Absenoldeb Heb Awdurdod" – absenoldeb ble nad yw'r ysgol wedi derbyn eglurhad boddhaol am yr absenoldeb.

Mae modd hefyd gofyn am hyd at ddeng niwrnod o wyliau mewn un blwyddyn ysgol. Mae'r Pennaeth yn ystyried y ceisiadau hyn ar sail unigol. Rydym yn annog rhieni'n gryf i beidio a thynnu eu plant allan yn ystod y flwyddyn ysgol i sicrhau dysgu effeithlon.

Mae gwybodaeth am bresenoldeb yr ysgol yn cael ei chadw'n electronig gan yr AALL. Gofynnir i Swyddogion Lles Addysg ymweld â chartrefi unrhyw rieni yr ystyrir bod ffigurau presenoldeb eu plentyn yn bryder i'r ysgol a'r AALI.

Presenoldeb yr Ysgol 2014-15

Presenoldeb: 94.7%

Absenoldeb gyda Awdurdod= 5.3%

Absenodebau Heb Awdurdod =0%

Mae llywodraethwyr yn parhau i osod targed o 96% am y flwyddyn 2015-16.

Cinio Ysgol

Cost gyfredol cinio ysgol yw £2.20. y dydd. Mae'r disgyblion i gyd yn bwyta'u cinio yn y Caban sydd ar dir yr ysgol am hanner dydd dan oruchwyliaeth yr athrawes ddsbarth. Mae prydau am ddim ar gael i bob plentyn o deuluoedd sy'n derbyn Cynhaliaeth Incwm neu Lwfans Ceisio Gwaith. Mae'r ffurflen sydd ei hangen i hawlio'r hawliad hwn ar gael yn Swyddfa'r ysgol. Noder bod yr holl ddata Cinio Ysgol yn cael ei gasglu gan yr AALL. Mae'n rhaid talu arian ymlaen llaw. Pe bai'r AALL yn dod yn bryderus ynghylch gallu teulu i ddarparu ar gyfer eu plant, gellir gofyn am Swyddog Lles Addysg i ymweld â chartref y plentyn.

Amser Chwarae

Mae pob disgybl yn cael egwyl o'i gwersi am 10:40 y bore. Mae'r plant yn chwarae ar y buarth neu gaeau'r ysgol, yn dibynnu ar y tywydd. Maent yn cymysgu gyda'u cyfeillion gan annog chwarae

cadarnhaol a rhannu adnoddau megis peli, batiau a chonau.

Ceir cyfle i chwarae amser cinio a chaiff y plant Meithrin i Bl2 sesiwn ddeng munud yn ychwanegol yn y prynhawn. Mae'r plant i gyd yn ymweld â'r siop ffrwythau yn ystod egwyl y bore lle bydd plant blwyddyn 3 yn gweini arnynt. Ni chaniateir siocled a chreision. Yn ystod amser chwarae gwlyb, mae'r disgyblion yn aros yn eu dosbarthiadau, ond parheir i roi egwyl iddynt o'u gwaith.

Anogir plant i fod yn gorfforol weithgar yn ystod amser chwarae trwy eu hannog i ymwneud a gemau buarth traddodiadol ac ymdrin ac offer i chwarae amrywiol.

Gweithdrefnau Cwynion

Trefn Gwyno

Mae'r Awdurdod Addysg Lleol, yn unol â gofynion Adran 23 o Ddeddf Diwygio Addysg 1988, wedi sefydlu trefn i ystyried cwynion am y modd y mae Cyrff Llywodraethu ar ysgolion a'r Awdurdod Addysg yn gweithredu mewn perthynas â chwricwlwm ysgol a materion eraill cysylltiedig. Mae'r mwyafrif o gwynion yn ganlyniad camddealltwriaeth neu gyfathrebiad gwael. Os ydym yn benderfynol o ddatrys anhawster a fydd yn bodloni'r naill ochr a'r llall, credwn fod angen dealltwriaeth lawn o'r trefniadau ar gyfer gwneud cŵyn yn ogystal ag agwedd gadarnhaol tuag at wella'r sefyllfa.

Dylai rhiant sy'n dymuno cwyno am Drefnidadaeth neu gynnwys y cwricwlwm, ddilynt y drefn ganlynol:

(a) Cysylltu â'r pennaeth. Gwneir ymchwiliad i'r achos gan y Pennaeth (neu aelod o'r staff a enwebir gan y Pennaeth) ac fe ymatebir i'r rhiant yn uniongyrchol. (Dylai mân-gŵynion gael eu trafod â'r athro/athrawes unigol. Os na fydd rhiant yn fodlon â'r ymateb, yna dylid cysylltu â'r pennaeth.)

(b) Os na fydd rhiant yn fodlon â'r ymateb, dylid ysgrifennu at Gadeirydd y Corff Llywodraethu. Gwneir ymchwiliad gan aelodau Pwyllgor Cwynion y Corff Llywodraethu ac fe ymatebir ganddynt.

Iechyd a Diogelwch

- Dilynir argymhellion polisi Iechyd a Diogelwch yr Awdurdod Addysg Lleol. Mae

rheolau tân yn amlwg ymhob ystafell a cheir ymarferion tân yn rheolaidd

- Cyfrifoldeb y plentyn yw unrhyw eiddo personol. **Dylid marcio popeth!** (dillad, bagiau, pyrsiau, cotiau) yn glir gydag enw'r plentyn.
- Ni chaniateir dringo libart yr ysgol, y wal na'r ffens. Os oes pêl wedi mynd dros wal, yna rhaid unai aros hyd ddiwedd amser chwarae neu gael caniatad oedolyn i'w nôl.
- Ceir system ddiogelwch ar ddrysau'r ysgol ac felly maent ar glo yn ystod amser gwarsi. Golyga hyn bod yn rhaid i bawb-gan gynnwys disgyblion sy'n cyrraedd yn hwyr, ganu gloch y prif fynedf i gael mynediad.
- Nid oes unrhyw gerbyd yn cael mynediad ar iard yr ysgol heb yn gyntaf gael caniatad y Pennaeth.

Trefniadau Iechyd a Diogelwch

Blaenoriaeth yr ysgol yw diogelwch y disgyblion, y staff ac ymwelwyr. Mae'r llywodraethwyr

Chwaraeon a gweithgareddau corfforol

Byddwn yn mynd i gael gwarsi nofio i'r Ganolfan Hamdden ym Mhwllheli unwaith yr wythnos ac y mae gwarsi Addysg Gorfforol e.e

gymnasteg, dawns a chwaraeon yn rhan o amserlen y ddau ddosbarth. Yn ystod tymor yr Haf bydd y plant Bl 2 a 3 yn ymwneud a thair gweithgaredd yn y Ganolfan Hamdden: Caiacio, ffrâm ddringo a beicio cyflym. Rydym yn cynnig clwb 'Cadw'n Heini' ar ôl ysgol (ar rai adegau o'r flwyddyn) i blant o Blwyddyn derbyn i fyny i Blwyddyn 3.

Mae plant Blwyddyn 3 yn cael ymuno gyda phlant y dalgylch mewn twrnament pêl droed, rygbi, hoci ac athletau bob tymor.

Bydd cyfle i blant Blwyddyn 3 gystadlu yng ngala nofio Ysgolion y Dalgylch.

Anghenion Ychwanegol

Dilynir Polisi Anghenion Addysgol Arbennig (A.A.A.) yn yr ysgol yn unol â'r Côd Ymarfer.

Sicreir ein bod yn adnabod anghenion addysgol pob disgybl yn gynnwys er mwyn ymateb i'r anghenion hynny.

Byddwn yn hybu cydweithrediad clos gyda rhieni ac unrhyw Asiantaethau allanol yn ôl y galw.

Cynllunir Cynllun Addysg Unigol ar gyfer y plant i ymateb i'r anawsterau/gofynion a byddwn yn eu hadolygu yn rheolaidd.

Byddwn bob amser yn sensitif i ofynion y plant ac yn barod i ganmol y llwyddiannau er mwyn codi hunan hyder a hunan barch y plentyn ato'i hun.

Bydd pob plentyn yn ymuno a holl weithgareddau'r ysgol ac yn cymysgu'n llwyr yn ogystal ac yn cael sylw unigol fel bo'r angen. Byddant yn cael gwaith unigol ac yn cael cyfle i gydweithio â phlant.

Mae'r ysgol yn ymgorffori un llawr sy'n addas i unrhyw un ac anabledd corfforol.

(Mae copi o'r Polisi A.A.A. yn yr ysgol i unrhyw un a ddymunai ei ddarllen).

Plant MATH

Bydd yr ysgol yn hyrwyddo ac ymestyn talentau plant a'u hystrir i fod yn abl a thalentog mewn maes arbennig. Bydd hyn yn cel ei wneud drwy gwricwlwm arferol yr ysgol a/neu drwy hwyluso cyfle i'r plant yma ddatblygu'r dalent. Trafodir y ddarpariaeth arbennig i'r plant yma yn ystod nosweithiau rhieni.

Cydraddoldeb

Mae Ysgol Morfa yn hybu cydraddoldeb ym mhob agwedd o waith yr ysgol gan gynnig mynediad llawn i'r Cyfnod Sylfaen a'r Cwricwlwm Cenedlaethol i bob plentyn heb wahaniaethu o ran iaith, rhyw, oed, crêd, gallu na chenedl neu gefndir y plentyn.

Mae gan yr ysgol bolisi Cyfle Cyfartal a gwneir pob ymdrech i sicrhau bod hwn yn cael ei weithredu yn deg ac yn briodol i bawb sydd yn mynychu yr ysgol.

Mae gan yr ysgol bolisi Cydraddoldeb Hiliol sydd yn cydfynd a deddfwriaeth 2000.

Rydym yn ymwybodol o'n cyfrifoldeb i wneud addasiadau rhesymol i gynorthwyo cydranddalwyr anabl, a thrwy ein Cynllun Cydraddoldeb Anabl rydym yn annog mewnbyn i'r gymuned ysgol gyfan.

Cefnogi Plant mewn Gofal

Mae gan pob plentyn yng ngofal yr awdurdod leol yr hawl i gael mynediad i addysg cyn ysgol a holl wasanaethau addysg a derbyn pob cyfle a chymorth i ddatblygu'n addysgol ac yn gymdeithasol. Er mwyn cefnogi a hyrwyddo cyflawniad y disgyblion hyn bydd yr ysgol yn: Sicrhau bod aelod o staff wedi ei ddynodi i dderbyn cyfrifoldeb penodol am ddisgyblion sydd yng ngofal yr awdurdod lleol. (y pennaeth). Sicrhau ein bod yn monitor absenoldeb disgyblion sydd yng ngofal yr awdurdod lleol, a chyflwyno adroddiad i'r awdurdod addysg.

Sicrhau awyrgylch ethos gadarnhaol parthed disgyblion yng ngofal yr awdurdod, gan greu ysgol ple mae stereoteipio negyddol am y disgyblion hyn yn cael ei herio.

Bod yn ymwybodol o sensitifrwydd gwahardd disgyblion sy'n derbyn gofal yr awdurdod lleol, gan gydnabod yr angen i blant felly dderbyn addysg ddi-fwlch.

Sicrhau bod pob disgybl yn meddu ar Gynllun Addysg Personol (CAP).

Cyfrifoldeb yr ysgol, ar ôl ymgynghori gyda rhieni, gofalgwyr ac asiantaethau priodol yw llunio CAP. Dylid cytuno â'r CAP cyn gynted â bo modd, ac o fewn 20 diwrnod fan bellaf ar ôl i'r plentyn fynd i ofal neu i ysgol newydd. Sicrhau bod unrhyw anghenion addysgol arbennig yn cael eu darparu mewn cydweithrediad a'r Cydgysylltydd Anghenion Arbennig yn yr ysgol (Pennaeth).

Trosglwyddo

Pan fo'r plant yn 8 oed ar derfyn Blwyddyn 3, byddant yn trosglwyddo i **Flwyddyn 4** yn Ysgol Nefyn. Byddwch yn derbyn Llawlyfr Gwybodaeth o Ysgol Nefyn yn ystod Tymor yr Haf. Bydd cyfle i'r plant ymweld â'r ysgol a threulio diwrnod yno. .

Amddiffyn Plant

Polisi Amddiffyn Plant - Gwybodaeth i Rieni

Dylai rhieni/gofalgwyr fod yn ymwybodol bod gan ysgolion gyfrifoldeb i sicrhau lles yr holl ddisgyblion. Mae'r cyfrifoldeb hwn yn golygu:

- y bydd gan yr ysgol bolisi gweithdrefnau amddiffyn plant
 - y dylai'r ysgol wneud rhieni neu ofalgwyr yn ymwybodol o'i pholisi amddiffyn plant: **gwefan yr ysgol > Rhieni>Dogfennau** a bod hyn yn golygu y bydd efallai angen cyfeirio eu plentyn at yr asiantaethau lles plant statudol os ydynt yn credu bod y plentyn mewn perygl o ddiodef niwed sylweddol;
 - y dylai'r ysgol geisio gweithio gyda rhieni/gofalgwyr ynghylch lles eu plentyn ac aros yn ddiuedd os yw eu plentyn yn cael ei gyfeirio;
 - y dylai'r ysgol helpu rhieni neu ofalgwyr i ddeall os cyfeirir y plant yn i'r gwasanaethau cymdeithasol neu i'r heddlu, yna gwneir hynny er lles gorau'r plentyn ac adrodd i'r heddlu o ran lles a chynnydd addysgol eu plentyn
 - y bydd yr ysgol yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r rhieni / gofalgwyr yn gyson ynghylch lles a chynnydd addysgol y plentyn.
- Os ydych yn poeni am eich gallu eich hun i ymdopi, yn poeni am ddiogelwch eich plentyn neu blentyn arall gadewch i'r ysgol wybod.

Person Dynodedig Amddiffyn Plant:

Ms Nia Wyn Williams

Y Llywodraethwyr Dynodedig:

Mrs Sian Fon Williams

Mrs Catrin Roberts

Swyddog Dynodedig Adran Addysg

Gwynedd:

Mr Rob Jewell: (01766) 771000

Tim Gwasnaethau Plant

Cymdeithasol Pwllheli:

(01758) 704455

***os oes cwyn yn erbyn y pennaeth dylid cysylltu a'r Swyddog Adran Addysg neu'r Llywodraethwraig Dynodedig.**

Efallai y bydd y canlynol yn

ddefnyddiol:-

gwnewch amser i siarad â'ch plentyn a gwranddo arno/arni;

- dewch i adnabod ffrindiau ac arferion beunyddiol eich plentyn;
- byddwch yn sensitif i unrhyw newid yn ei ymddygiad;
- dysgwch eich plentyn i deimlo'n hyderus i wrthod gwneud unrhyw beth os nad yw'n teimlo'n iawn;
- byddwch yn ymwybodol o sut mae'ch plentyn yn defnyddio'r rhyngwyd a'i ffôn symudol, fel nad yw'n rhoi ei hun mewn perygl.

Mwy o wybodaeth gan gynnwys copi llawn o'r arweiniad yma, Y Polisi Amddiffyn Plant a gwybodaeth am gadw'n saff i blant ar wefan yr ysgol. www.morfanfyn.gwynedd.sch.uk

Gofalwn fod DBS cyfredol gan bob aelod o staff, lywodraethwyr ac ymwelwyr cyson.

Pob ymwelydd arall yn cael ei oruwchwylio 100%.

Un priif fynedfa, drysau eraill wedi cau o'r tu allan.

Pob ymwelydd, heblaw rhieni, yn arwyddo i mewn a gwisgo bathodyn amlwg.

Goruchwylio cymhareb addas amser chwarae a chinio.

Cofnod yn cael ei gadw o gonsyrn am blant.

Cyfeirio plant i'r Gwas Cymdeithasol os oes amheuaeth.

Holl staff yn ymwybodol o'r polisi ac wedi pasio hyfforddiant Amddiffyn Plant.

Staff addysgu wedi hyfforddi a pholisi Defnyddio Grym Rhesymol.

Y Cwricwlwm

Cynllunnir y gwarsi a addysgir yn yr ysgol mewn perthynas â gofynion y Cyfnod Sylfaen, Cwricwlwm Cenedlaethol 2008, a'r Maes Llafur Addysg Grefyddol a gytunir yn lleol. Nôd yr ysgol yw cyflwyno Cwricwlwm a fydd yn galluogi ein disgyblion:

- i ddatblygu'r sgiliau elfennol-siarad, gwranddo, darllen, ysgrifennu arhifedd.
- cael y cyfle i astudio a dehongli'r amgylchedd
- datblygu agweddau cymdeithasol hapus ac iach
- derbyn profiadau cyfoethog ac amrywiol
- trin TgCH yn hyderus.

Gwelir y Cwricwlwm a ddilynir gan blant o oedran Meithrin a Derbyn yn Gyfnod Sylfaen. Yn y Cyfnod Sylfaen, mae'r ffocws ar ddarparu'r cyfleoedd i ddisgyblion datblygu eu sgiliau drwy ysgogi gweithgareddau chwarae strwythuredig sy'n cael eu gwau i'r profiadau dysgu.

Mae'r cwricwlwm ar gyfer y plant hŷn, a adnabyddir fel Cwricwlwm 2008, yn cynnwys Mathemateg, Cymraeg, Saesneg, Gwyddoniaeth, Technoleg, Y Dyniaethau (Hanes, Daearyddiaeth ac Addysg Grefyddol) a'r celfyddydau mynegiannol (celf, Drama, Cerddoriaeth, dawns ac Addysg Gorfforol). Mae'r athrawon yn cynllunio gwarsi yn y pynciau hyn ar y cyd â'r Fframwaith sgiliau sy'n sicrhau bod ein disgyblion yn datblygu'r pedair sgil allweddol o Feddwl, Cyfathrebu, TgaCH a Rhif.

Fframwaith Llythrennedd a Rhifedd

Mae Fframwaith Llythrennedd a Rhifedd

Cenedlaethol statudol newydd yn cael ei gyflwyno i gefnogi plant rhwng 5 a 14 oed i ddatblygu eu sgiliau llythrennedd a rhifedd.

- Mae llythrennedd yn disgrifio set o sgiliau, yn cynnwys siarad, gwranddo, darllen ac ysgrifennu, sy'n ein galluogi i wneud synnwyr o'r byd o'n cwmpas.
- Mae rhifedd yn seiliedig ar hanfodion mathemategol. Mae rhifedd yn disgrifio'r set o sgiliau sydd eu hangen i fynd i'r afael â phroblemau go iawn mewn amrywiaeth o sefyllfaoedd drwy ddefnyddio rhesymu mathemategol i gynllunio sut i ddatrys y broblem, ac wedyn cynnal y prosesau mathemategol i ddod o hyd i'r ateb.
- Mae'r Fframwaith Llythrennedd a Rhifedd Cenedlaethol yn nodi'r disgwyliadau blynyddol o ran llythrennedd a rhifedd a bydd yn helpu plant i ddatblygu sgiliau llythrennedd a rhifedd ar draws holl

bynciau'r cwricwlwm a thrwy ddefnyddio amrywiaeth eang o weithgareddau.

Y Cyfnod sylfaen

Plant Meithrin, Derbyn, Blwyddyn 1 a Blwyddyn 2.

Mae Cwricwlwm newydd y Cyfnod Sylfaen wedi ei adeiladu o amgylch y saith maes a ganlyn i gefnogi ac annog lles a datblygiad personol, cymdeithasol, emosiynol, corfforol a deallusol y plentyn.

1. Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac amryfaliaeth ddiwylliannol

Mae'r maes hwn o ddysgu yn canolbwyntio ar y plant yn dy hunain, a'u perthynas gyda phlant ac oedolion eraill.

Anogir hwy i ddatblygu eu hunan barch, eu credoau personol a'u gwerthoedd moesol gan ddysgu am eu diwylliant eu hunain a diwylliannau eraill.

Cefnogir y disgyblion i ddod yn feddylwyr a dysgwyr hyderus, hyfedr ac annibynnol.

2. Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu

Mae'r maes dysgu hwn yn canolbwyntio ar y disgyblion yn cael eu hydrwytho mewn profiadau a gweithgareddau ieithyddol. Mae eu sgiliau yn datblygu drwy siarad, cyfathrebu a gwrando. Anogir hwy i gyfathrebu eu hanghenion a'u teimladau ac ailadrodd profiadau. Maent yn cael cyfleoedd i ddewis a defnyddio deunyddiau darllen a rhoddir iddynt ystod eang o gyfleoedd i fwynhau gwneud marciau ac ysgrifennu.

3. Datblygu'r Gymraeg

Mae'r maes dysgu hwn yn canolbwyntio ar ddisgyblion yn dysgu defnyddio'r Gymraeg a chyfathrebu yn y Gymraeg orau y gallant. **Cadeiryddes** Datblygir sgiliau drwy gyfathrebu mewn ystod o weithgareddau pleserus ac ymarferol a gynllunir a defnyddio ystod o ysgogiadau sy'n adeiladu ar wybodaeth a phrofiadau blaenorol y disgyblion a'u cynyddu. Defnyddir profiadau llafar y disgyblion i ddatblygu eu sgiliau darllen. Maent yn gwrano ar ystod o ysgogiadau, yn cynnwys deunyddiau clywedol a meddalwedd TGaCh.

4. Datblygiad Mathemategol

Mae'r maes dysgu hwn yn canolbwyntio ar blant yn datblygu eu sgiliau, eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth o fathemateg drwy ddatrys problemau. Maent yn defnyddio rhifau yn eu gweithgareddau dyddiol ac yn cael eu cyflwyno i ystod eang o sgiliau mewn amrywiaeth o gyd-destunau, gan symud i ddefnyddio dulliau mwy ffurfiol o weithio a chofnodi pan fyddant yn barod yn ddatblygiadaol. Byddent yn ymchwilio, trefnu, cyfatebu, dilyniannu a chymharu gwrthrychau a chreu patrymau. Maent yn defnyddio iaith fathemategol briodol i esbonio'u rhesymu a chyflwyno eu gwaith mewn amrywiaeth o ffyrdd yn defnyddio gwrthrychau, darluniau, diagramau, geiriau, symbolau a TG Ch.

5. Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd

Mae'r maes dysgu hwn yn canolbwyntio ar blant yn profi drwy ymholi ac ymchwilio. Rhoddir brofiadau i blant sy'n cynyddu eu chwilfrydedd am y byd o'u hamgylch a dechrau deall digwyddiadau, pobl a lleoedd y gorffennol, pethau byw a'r gwith y mae pobl o'u hamgylch yn ei wneud. Maent yn dysgu arddangos gofal, cyfrifoldeb, pryder a pharch tuag at bopeth byw a'r amgylchedd. Maent yn dysgu i fynegi eu syniadau, eu barn a'u teimladau eu hunain, gyda dychymyg, creadigrwydd a sensitifrwydd.

6. Datblygiad Corfforol

Mae'r maes hwn o ddysgu yn canolbwyntio ar ddatblygiad corfforol y plant. Mae brwdfrydedd ac egni ar gyfer symud yn cael ei hybu'n barhaus drwy eu cynorthwyo i ddeinyddio eu cyrff yn effeithlon, drwy annog ymwybyddiaeth ofodol, cydbwysedd, chydlynw a datblygu sgiliau symudol a llawdrinol. Cyflwynir i'r disgyblion ystod eang o weithgareddau fydd yn datblygu eu sgiliau corfforol mewn er engraifft trîn offer bach yn y dosbarth a dal pensiliau a sisyrnau, yn ogystal â'u sgiliau corfforol mawr er engraifft rhedeg, reidio beic, nofio a.y.b. Maent hefyd yn cael eu cyflwyno i gysyniadau iechyd, hylendid a diogelwch a phwysigrwydd diet, gorffwys, cwsg ac ymarfer.

7. Datblygiad Creadigol

Mae'r maes dysgu hwn yn canolbwyntio ar blant yn datblygu ar eu dychymyg a'u creadigrwydd drwy'r cwricwlwm. Ysgogir eu chwilfrydedd naturiol

a'u tueddiad i ddysgu drwy brofiadau synhwyrol bob dydd. Mae'r disgyblion yn ymrwymo mewn gweithgareddau creadigol, dychmygus a mynegiannol mewn Celf, Crefft, Cynllunio, Cerddoriaeth, Dawns a Symudiad.

Mae'r cyfnod sylfaen yn gosod pwyslais mawr ar ddatblygu mewn sgiliau a dealltwriaeth.

Mae'r Cyfnod Sylfaen yn gosod pwyslais mawr ar:

- ddatblygu'r plant mewn sgiliau a dealltwriaeth,
- lles personol, cymdeithasol, emosiynol, corfforol a deallusol er mwyn datblygu'r plentyn cyfan
- agweddau cadarnhaol at ddysgu fel y bydd y plant yn mwynhau ac am barhau â'u haddysg am gyfnod hirach
- hunan-barch a hunan-hyder i arbrofi, ymchwilio, dysgu pethau newydd a ffurfio perthynas newydd ag eraill
- arsylwi a sgiliau mynegiannol a chreadigol i annog eu datblygiad fel unigolion, gyda ffyrdd gwahanol o ymateb i brofiadau
- gweithgareddau awyr agored er mwyn i'r plant gael profiad ymarferol o ddatrys problemau go iawn mewn agweddau fel mathemateg a gwyddoniaeth a dysgu am gadwraeth a chynaliadwyedd

Sut bydd y plant yn dysgu?

Mae'r Cyfnod Sylfaen yn gosod pwyslais mawr ar blant yn dysgu trwy wneud. Dylai plant ifanc gael mwy o gyfle i ennill profiad ymarferol trwy chwarae a chymryd rhan mewn gweithgareddau yn hytrach na thrwy gwblhau ymarferion mewn llyfrau. Er enghraifft, dylai mathemateg fod yn fwy ymarferol er mwyn i blant weld sut mae problemau'n cael eu datrys a pha mor bwysig yw mathemateg yn eu bywydau bob dydd. Rhoddir pwyslais ar ddatblygu sgiliau siarad a gwrando'r plant, a fydd yn gosod sylfaen gadarn i ddatblygu sgiliau darllen ac ysgrifennu. Dylid rhoi mwy o bwyslais ar sut mae pethau'n gweithio a dod o hyd i ffyrdd gwahanol o ddatrys problemau.

Cwricwlwm Cenedlaethol 2008

Yng Nghyfnod Allweddol 2, bydd y dysgwyr yn adeiladu ar y sgiliau, yr wybodaeth a'r ddealltwriaeth a gaffaelwyd yn ystod y **Cyfnod Sylfaen**.

Cymraeg a Saesneg

(Llafaredd / Darllen / Ysgrifennu)

Mae profiadau a gyflwynir i'r disgyblion yn cynnwys cyfleoedd i gymryd rhan mewn gweithgareddau drama a chwarae rôl. Maent yn datblygu'n wrandawyr gweithredol ac ymatebol mewn ystod eang o sefyllfaoedd. Gwneir defnydd rheolaidd o ymdrin a thestunau diddorol o bwys i'r plant gan ddod yn ysgrifenydd cymwys, gan ysgrifennu'n glir ac yn gydlynol mewn amryw o ffurfiau ac at wahanol ddibenion. Cânt eu cyflwyno â defnydd sy'n lledu gorwelion ac ehangu'r meddwl. Byddant yn gweithio'n fwyfwy manwl gywir gan ddechrau gwerthuso eu cyraeddiadau eu hunain ac eraill.

Mathemateg

Mae'r disgyblion yn parhau i ddatblygu agweddau cadarnhaol at fathemateg ac yn ymestyn eu meddwl mathemategol drwy ddatrys problemau, cyfathrebu a rhesymu'n fathemategol. Maent yn ymestyn eu defnydd o'r system rif, gan symud o gyfri'n ddibynadwy i gyfrifo'n rhugl, gan gynnwys yng nghyd-destun arian, er mwyn datrys problemau rhifiadol. Maent yn ceisio datrys problem gyda dull pen cyn defnyddio unrhyw ddull arall ac yn defnyddio dulliau cyfrifo ysgrifenedig sy'n briodol i'w lefel dealltwriaeth. Maent yn datblygu strategaethau amcangyfrif a'u cymhwyso i wirio cyfrifiadau. Maent yn archwilio amrywiaeth helaeth o siapiau a'u priodweddau ac, yng nghyd-destun mesurau, yn defnyddio ystod o unedau ac offer ymarferol yn fwyfwy manwl gywir. Byddant yn casglu, cynrychioli a dehongli data at amryw o ddibenion. Byddant yn dewis, trafod, esbonio a chyflwyno eu dulliau a'u rhesymu gan ddefnyddio ystod gynyddol o iaith, diagramau a siartiau mathemategol.

Gwyddoniaeth

Addysgir dysgwyr i berthnasu eu sgiliau, eu wybodaeth a'u dealltwriaeth wyddonol i gymwysiadau gwyddoniaeth ym mywyd bob dydd, gan gynnwys materion cyfredol.

Dylid eu haddysgu i gydnabod bod modd gwerthuso syniadau gwyddonol gwybodaeth a gasglwyd o arsylwadau a mesuriadau.

Mae ein hathrawon yn annog y dysgwyr i reoli eu dysgu eu hunain a datblygu strategaethau dysgu a meddwl sy'n briodol i'w haeddfedrydd drwy archwilio ac arbrofi.

Mae'r gweithgareddau yn meithrin chwilfrydedd a chreadigrwydd a bod yn ddiddorol, pleserus, perthnasol a heriol i'r dysgwr.

Pynciau Di-graidd

Technoleg Gwybodaeth

Addysgir y disgyblion sut i ddefnyddio

TGaCH yn gyfforddus, yn ddiogel ac yn gyfrifol. Maent yn creu ac yn cyfathrebu

gwybodaeth ar ffurf testun a delweddau gan ddefnyddio ystod o galedwedd a meddalwedd TGaCH. Mae'r disgyblion yn dysgu darganfod a dethol gwybodaeth addas ac fel y meint yn datblygu yn dysgu ffurfio barn syml am y ffynonellau gwybodaeth. Mae pob dosbarth wedi ei gyfarparu â'r dechnoleg bwrdd gwyn rhyngweithiol ddiweddaraf.

Dylunio a Thechnoleg

Addysgir y disgyblion i ddylunio a gwneud cynhyrchion syml trwy gyfuno sgiliau dylunio a gwneud â gwybodaeth a dealltwriaeth eu hunain. Gwneir hyn yn aml mewn modd sy'n cefnogi eu dysgu mewn meysydd eraill, ac sydd wedi ei gynllunio gynorthwyo i ddatblygu eu dealltwriaeth o fyd gweithgynhyrchu. Rydym yn eu hannog i fod yn greadigol ac yn arloesol wrth ddylunio a gwneud.

Y Dyniaethau

Mae'r maes hwn yn cynnwys Hanes a Daearyddiaeth gyda'r ddau ohonynt yn bynciau statudol yng Nghwricwlwm 2008 yn ogystal ac Addysg Grefyddol statws anstatudol. Drwy Hanes mae ein disgyblion yn dysgu am bobl, digwyddiadau a lleoedd arwyddocaol, o'r gorffennol diweddar a phell yn ôl. Maent yn dysgu am newid a pharhad yn eu hardal eu hunain, yng Nghymru a thu draw. Mae ein plant yn defnyddio gwahanol ffynonellau gwybodaeth i'w cynorthwyo i ymchwilio i'r gorffennol.

Rydym yn aml o fewn ein thema yn ymweld â lleoedd o ddiddordeb hanesyddol yn lleol ac ymhellach draw. Mae Daearyddiaeth yn datblygu ac yn ysgogi diddordeb dysgwyr mewn lleoedd ac yn y byd o'u cwmpas ac yn meithrin yr ymdeimlad o ryfeddod am

leoedd a'r byd o'u cwmpas. Drwy astudiaeth o'u hardal eu hunain yng Nghymru, y byd tu draw, amgylcheddau a digwyddiadau gwahanol yn y newyddion, mae dysgwyr yn datblygu eu

dealltwriaeth o sut mae lleoedd a sut a pham y meint yn newid. Trwy weithgareddau ymarferol a gwaith ymchwil eu hunain yn yr ystafell ddosbarth ac yn yr awyr agored, bydd y dysgwyr yn datblygu sgiliau i gasglu a gwneud synnwyr o wybodaeth, defnyddio mapiau, meddwl yn greadigol a rhannu syniadau trwy drafodaeth. Ceisir eu hannog i ddeall a chydabod eu bod yn ddinasyddion bydeang.

Addysg Grefyddol

Ni does gan Ysgol Morfa gysylltiad ag unrhyw grefydd neu enwad penodol. Fodd bynnag, addysgir Addysg Grefyddol i bob disgybl, gyda'r ffocws ar hybu datblygiad ysbrydol, moesol, diwylliannol ac ymenyddiol disgyblion. Yn unol â Maes Llafur Cytun yr AALI, mae'r gwersi hyn yn archwilio ysbrydolrwydd mewn cyd-destun bras Gristnogol, rhoddir y cyfle hefyd i'r disgyblion gymharu Cristnogaeth gyda chrefyddau eraill. Yn unol â gofynion statudol, mae'r disgyblion yn cymryd rhan mewn gweithred ddyddiol o addoli. Bydd y gweinidog Y Parch R O Roberts a Mrs Nia Williams o Bwllheli yn ymuno â ni unwaith y mis.

Mae gan rieni'r hawl i dynnu eu plentyn ymaith o wersi AG neu Addoli Torfol. Cysylltwch â'r Pennaeth pe baech yn dymuno ymarfer yr hawl hwn.

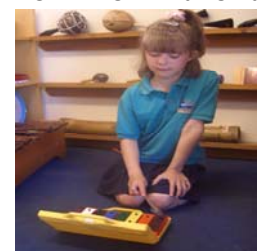
Celf a Dylunio Mae ein disgyblion yn ymrwymo â gwaith artistiaid mewn modd integredig â gwaith artistiaid a chynllunwyr sy'n gwneud ymchwiliadau creadigol a'u gwaith celfyddydol eu hunain.

Mae celf a dylunio yn ysgogi creadigrwydd a dychymyg, ac mae'n herio'r dysgwyr i lunio barn wybodus a gwneud penderfyniadau ymarferol. Gan ddefnyddio amrywiaeth o ddefnyddiau a phrosesau, maent yn cyfleu'u syniadau a'u teimladau trwy gyfrwng iaith weledol, cyffyrddol a synhwyrol. Rydym yn credo bod archwilio, gwerthfawrogi a mwynhad mewn celf a dylunio yn cyfoethogi bywydau y dysgwyr.

Cerddoriaeth

Mae addysg gerddorol yn galluogi'r dysgwyr i ymwneud â cherddoriaeth a mwynhau creu cerddoriaeth. Trwy gymryd rhan weithredol mewn gwaith perfformio, cyfansoddi a gwerthuso cerddoriaeth, bydd y dysgwyr yn datblygu eu

sensitifrwydd i gerddoriaeth. dealltwriaeth ohoni. Bydd y dysgwyr yn datblygu sgiliau cerddorol sy'n ymwneud â rheoli, trin a chyflwyno sain. Yng Nghyfnod Allweddol 2, bydd y sgiliau hynny'n cynnwys canu, chwarae offerynnau ac ymarfer; creu cerddoriaeth yn fyrfyfyr, cyfansoddi a threfnu cerddoriaeth; a gwrando ar gerddoriaeth a'i gwerthuso. Addysgir plant Blwyddyn 2 a 3 i ganu'r recorder.

Addysg Gorfforol

Mae addysg gorfforol yn annog y dysgwyr i archwilio a datblygu eu sgiliau corfforol sy'n hanfodol i gymryd rhan mewn amrywiaeth o weithgareddau gwahanol. Trwy adeiladu ar y sgiliau hyn ceir cyfleoedd i fod yn greadigol ac yn ddychmygus mewn gweithgareddau gymnasteg a dawns. Bydd gweithgareddau cystadleuol yn cynnig cyfle i ddysgu sgiliau gemau a chwarae mewn tîm, yn ogystal â sut i redeg yn gyflymach, neidio'n uwch a thaflu'n bellach.

Mae y dysgwyr yn dechrau deall bod Addysg Gorfforol yn ymwneud â dysgu sut i deimlo'n iach a pharhau'n ffit tra eu bod yn cael hwyl, a gwybod sut mae'r gwahanol fathau o weithgareddau hyn yn helpu iddynt barhau'n iach ac yn ffit.

Addysg Bersonol a Chymdeithasol

Mae ABaCH yn cynnig cyfleoedd a phrofiadau dysgu sy'n adlewyrchu annibyniaeth gynyddol ac ymwybyddiaeth gorfforol a chymdeithasol dysgwyr. Mae angen iddynt gael eu cyfaroaru â'r sgiliau l ddatblygu perthynas effeithiol, ymgymryd â chyfrifoldeb personol cynyddol a chadw'u hunain yn ddiogel. Mae ABaCH yn cynorthwyo dysgwyr i ymdopi â'r newidiadau ar oed aeddfedrwydd, yn eu cyflwyno i fyd ehangach ac yn eu galluogi i wneud cyfraniad gweithredol i'w cymunedau.

